

Norges Vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Oslo, 14.05.2018

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2015/3705

Saksbehandler:
Kjetil Haugstad

Krav knyttet til kreosotimpregnering og til lagring og bruk av kreosotimpregnerte materialer

Det vises til tidligere kontakt i forbindelse med kreosotimpregnerte stolper.

Kreosot og kreosotimpregnerte materialer er i dag i hovedsak regulert i to kjemikalier regelverk i Norge og EU.

Regelverket [REACH, vedlegg XVII](#), pkt. 31 har i mange år hatt krav knyttet til kvaliteten på kreosotoljen som benyttes (maksimalt innhold av spesielt skadelige stoffer), men også krav til håndtering og bruk av impregnerte materialer. I denne forskriftene tillates ny bruk av kreosotimpregnerte materialer til f.eks. offentlig infrastruktur slik som strøm og telefonstolper. Regelverket som ligger i [biocidforskriften](#) (biocidforordningen (EU) nr. 528/2012) regulerer i denne sammenheng primært kreosotoljen til bruk i impregneringsverk i Norge. Kreosotoljen ble vurdert i EU og godkjent for bruk i kreosotprodukter til industriell anvendelse i 2011, med ikrafttredelse mai 2013. De enkelte EU/EØS lands myndigheter skulle så i løpet av 2 år (fra mai 2013 til mai 2015) ha vurdert de søknader som kom inn ut fra en vurdering av nasjonale behov for fortsatt bruk av kreosotolje til impregnering. To søknader kom inn til Norge som gjensidige godkjenninger med Sverige som ansvarlig førsteland i mai 2013. Impregnering av stolper var et av de omsøkte bruksformål. Fordi ny biocidforordning ble gjennomført i EU i 2013 (og i Norge i 2014) ble fristene for å ferdigstille produktgodkjenninger forlenget med 1 år. Godkjenningene av kreosotoljer til bruk på det norske markedet ble gitt i mars 2017 med tilhørende krav og begrensninger i forhold til hvilke bruksformål produksjon av kreosotimpregnerte materialer tillates. Utløpsdatoen for disse produktgodkjenningene ble satt til mars 2021 i tråd med godkjenningene gitt i andre EU/EØS land. Kreosot som aktivt stoff var planlagt revurdert i løpet av 2018, men denne vurderingen er nylig vedtatt utsatt til november 2020. Det innebærer at tidspunktet for revurdering av produktgodkjenningene for kreosot mest sannsynlig vil bli utsatt til utfallet av denne stoffrevurderingen foreligger.

I produktgodkjenningene av kreosot i EU/EØS er det stilt en rekke krav til bruk og håndtering av kreosotimpregnert virke. Bl.a. er det stilt krav til at nybehandlet materiale skal lagres under tak og/eller på et fast, ugjennomtrengelig dekke med oppsamling, alternativt på et absorberende underlag som f.eks. bark. For kreosotimpregnerte stolper er dette meget aktuelt da stolper vil lekke

ut kreosot gjennom mer eller mindre hele livsløpet, men særlig i den første tiden. Mengden kan være avhengig av trematerialene og impregneringsprosessen og klimatiske forhold.

Vi gjør oppmerksom på at disse kravene også vil gjelde ved import av kreosotbehandlet virke fra andre EU/EØS land.

Andre krav gitt i de nasjonale godkjenningene av kreosot er:

- Tiltak ved manuell overflatebehandling og ved arbeider i felt:
 - Det skal finnes muligheter for vask av hender og annen tilsølt hud ved arbeider i felt
 - Påføring skal skje på et ugjennomtrengelig underlag ved at bakken dekkes med f.eks. en presenning
 - Alt søl og kontaminert materiale, inkludert kapp, må samles inn for avhending som farlig avfall
- Tiltak ved håndtering av behandlet virke:
 - For å unngå avrenning til jord eller vann skal behandlet virke lagres under tak og/eller på et ugjennomtrengelig hardt underlag, alternativt på et absorberende materiale som f.eks. bark
 - Muligheter for vask av hender og annen tilsølt hud skal være tilgjengelig ved arbeider i felt
 - Bruk kjemikalieresistent kjeledress og kjemikalieresistente hansker
 - Bruk kun tørre stolper. Returner våte, svettende stolper til impregneringsverket
- Tiltak ved lagring av behandlet virke:
 - På konstruksjonsstedene og ved mellomlagring: Lagre behandlet virke før installasjon slik at lekkasje til bakke eller vann hindres, f.eks. på et absorberende materiale som bark og ved at virket dekkes med f.eks. en presenning.
 - Ved mellomlagring av behandlet virke skal tiltak iverksettes for å hindre tilgang for uvedkommende ved f.eks. inngjerding og tildekking. Lagringsplasser for kreosotimpregnert materiale bør generelt ikke være tilgjengelig for allmennheten.
- Avfallshåndtering:
 - Avhend rester av behandlet tre og annet kontaminert materiale, inklusive kapp og tilsølt bark, som farlig avfall i henhold til gjeldende avfallsregler.

Uavhengig av disse krav så følger det av forurensningsloven § 7 en plikt til å unngå forurensning. *"Ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten av det er lovlig etter §§ 8 eller 9, eller tillatt etter vedtak i medhold av § 11"*. Forbudet mot å forurense dekker alle former for aktive handlinger, for eksempel å legge kreosotimpregnert trevirke på en slik måte at grunnen blir forurenset. Det er også forbudt å oppbevare eller ha noe som kan føre til forurensning, for eksempel å ha et lager med kreosotimpregnert trevirke som kan forurense grunnen. Det er tilstrekkelig at det foreligger en fare for forurensning for at det skal rammes av forbudet, det er ikke nødvendig at forurensningen faktisk skjer. Når det er oppstått eller er fare for forurensning i strid med loven har den som er ansvarlig en tiltaksplikt, jf. § 7 annet ledd, det vil si en plikt til å hindre at forurensningen inntreier eller fortsetter. Et slik tiltak kan være å sikre at det kreosotimpregnerte trevirket ligger på et fast dekke. Dersom det allerede er en forurensning til grunnen, skal den ansvarlige sørge for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av forurensningen, eventuelt også avbøte virkningen av den, jf. § 7 annet ledd. Forurensningsmyndigheten kan også gi direkte pålegg til den ansvarlige for å gjennomføre tiltak, jf. § 7 fjerde ledd.

I forhold til lagring av kreosotimpregnerte stolper er det også viktig å vurdere lokalitetene i forhold til kravene i REACH reguleringen. Dette gjelder spesielt i forhold til lagring og bruk der det er en risiko for hyppig hudkontakt. Lagringsplasser for kreosotimpregnerte stolper bør derfor generelt ikke være lett tilgjengelig for allmenheten.

Ut over disse kravene vil vi minne om den generelle substitusjonsplikten ved bruk av produkter med skadelige kjemikalier, slik som kreosotimpregnerte stolper. Det skal kontinuerlig vurderes om alternative stoffer, produkter eller materialer kan benyttes.

Spørsmål knyttet til REACH reglene for kreosot kan rettes til Cécile Blom, cecile.blom@miljodir.no
Spørsmål knyttet til kravene i biocidforskriften til Kjetil Haugstad, kjetil.haugstad@miljodir.no

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Trine-Lise Torgersen
seksjonsleder

Kjetil Haugstad
senioringeniør

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.